

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

HR

Govor

Luxembourg, 8. prosinca 2015.

Govor Vítora Caldeire, predsjednika Europskog revizorskog suda

Predstavljanje godišnjih izvješća za 2014. godinu

Vijeće Europske unije (za ekonomske i financijske poslove)

Bruxelles, 8. prosinca 2015.

**Samo izgovoreni tekst je valjan.
Prednost ima izgovorena inačica.**

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

Tel.: (+352) 4398 47063 Mob.: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

Tel.: (+352) 4398 45410 Mob.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E-adresa: press@eca.europa.eu

[@EUAuditorsECA](https://twitter.com/EUAuditorsECA)

eca.europa.eu

Poštovani predsjedniče,

uvaženi ministri,

velika mi je čast Vijeću predstaviti godišnja izvješća Suda.

Kao što možda već znate, ove smo godine pozvali na „sasvim novi pristup“ upravljanju ulaganjima i rashodima EU-a.

Za to postoje tri glavna razloga.

- Kao prvo, Europska unija i države članice prepoznale su potrebu za izdvajanjem financijskih sredstava za suočavanje s **ozbiljnim novim izazovima**.
- Kao drugo, i dalje je potrebno riješiti ozbiljne dugogodišnje probleme u vezi s financijskim upravljanjem EU-om.
- Kao treće, srednjoročnim pregledom višegodišnjeg financijskog okvira pruža se mogućnost ponovnog, temeljitog razmatranja prioriteta i pojedinih programa financiranja.

Bilo je ohrabrujuće čuti pozitivne reakcije potpredsjednice Komisije, gospođe Georgieve, i zastupnika u Europskom parlamentu kada sam ovu poruku prošlog mjeseca predstavio Parlamentu.

Uvaženi ministri,

ovo su izrazito teška vremena za Europsku uniju i države članice. Europa se suočava s **velikim izazovima** u različitim područjima,

- od izbjegličke i sigurnosne krize
- preko zadovoljavanja energetske potrebe i ostvarivanja ciljeva klimatske politike
- do ostvarivanja dostatnog gospodarskog rasta i otvaranja dovoljnog broja novih radnih mjesta.

Kako bismo se suočili s tim izazovima, potrebna su javna sredstva te je od ključne važnosti da se ta sredstva dobro ulažu.

Proračun EU-a važan je izvor financijskih sredstava na razini EU-a. U našem je izvješću istaknuto da se proračunska sredstva EU-a mogu uložiti bolje i brže kako bi se pružio odgovor na brojne izazove s kojima se Europa suočava.

No, kako bi to uistinu bilo moguće, potrebno je riješiti dugogodišnje probleme u vezi s financijskim upravljanjem koja su istaknuta u našem izvješću.

U prvom redu, riječ je o pitanju **zaostalih financijskih obveza**.

U proračunu EU-a postoji prekomjerna razina preuzetih obveza te se predviđa da će se takva situacija nastaviti i u bližoj budućnosti.

Pojedine države članice nailaze na poteškoće u iskorištavanju sredstava EU-a koja su im dodijeljena.

Isto tako, razina neiskorištenih sredstava u financijskim instrumentima i dalje je visoka.

Rješavanjem pitanja zaostalih financijskih obveza oslobodila bi se sredstva koja bi se potom mogla upotrijebiti tamo gdje su najpotrebnija.

Mišljenja smo da je fleksibilnost proračuna EU-a ključno pitanje kojim se potrebno pozabaviti u okviru srednjoročnog pregleda.

Nadalje, i dalje se prevelik iznos financijskih sredstava ne troši u skladu s financijskim pravilima EU-a.

Stopa pogrešaka u plaćanjima neprestano je visoka. Ukupna procijenjena stopa pogreške za plaćanja 2014. godine iznosila je 4,4 % i već je tri godine gotovo nepromijenjena.

Prepoznajemo napredak koji su Komisija i države članice ostvarile u proteklih nekoliko godina u pogledu sprječavanja i ispravljanja pogrešaka.

No, u našem se izvješću još jednom napominje da se moglo ispraviti još više pogrešaka da su se upotrijebile sve dostupne informacije.

Štoviše, stopa pogreške u područjima pod podijeljenim upravljanjem u kojima su se najčešće pojavljivale pogreške mogla je biti upola manja.

Međutim, valja istaknuti da su programi i mehanizmi potrošnje rizični sami po sebi jer plaćanja još uvijek uvelike ovise o informacijama koje pruže sami krajnji primatelji sredstava.

Naša analiza pokazuje da postoji potreba za izradom programa potrošnje u kojima će biti manja vjerojatnost pojavljivanja pogrešaka, posebno pojednostavnjivanjem uvjeta i postupaka povezanih s plaćanjima.

Analiza također pokazuje da je procijenjena stopa pogreške uže povezana s vrstom programa potrošnje, a manje s time je li program pod podijeljenim upravljanjem.

Stoga preporučujemo Komisiji da naglasak u svojoj analizi za srednjoročni pregled stavi na izradu pojedinih programa kako bi se utvrdila područja koja treba zaštititi od pogrešaka.

Manji broj pogrešaka i bolje ispravljanje poboljšalo bi kvalitetu rashoda i oslobodilo sredstva koja bi se potom mogla upotrijebiti u druge svrhe.

To me dovodi do trećeg područja u kojem su potrebna poboljšanja, a to je **uspješnost proračuna EU-a.**

Utvdili smo da je višegodišnji financijski okvir moguće bolje uskladiti sa strategijom Europa 2020., kako u pogledu obuhvaćenih razdoblja tako i u pogledu prioriteta.

Ističemo i činjenicu da se ciljne vrijednosti i politički ciljevi EU-a na visokoj razini ne prenose u jasne operativne ciljeve na nižim razinama.

To je važan preduvjet za djelotvorno upravljanje i izvješćivanje o uspješnosti.

I na samom kraju, financijsko upravljanje EU-om također bi imalo znatne koristi od **povećanja transparentnosti.** Ono je ključno kako bi se zajamčilo povjerenje građana.

U našem smo izvješću Komisiji preporučili da poduzme određene korake radi povećanja transparentnosti u pogledu:

- dugoročnih potreba EU-a u pogledu novčanog toka
- pogrešaka u plaćanjima i financijskih ispravaka te
- rezultata koji se ostvaruju izvršenjem proračuna EU-a.

No, podjednako je važno zajamčiti transparentnost i onih politika EU-a koje se ne financiraju izravno iz proračuna EU-a.

Zbog novih načina financiranja politika EU-a ne bi trebalo doći do toga da se financijski rizici nađu izvan dosega javnog nadzora i revizije.

Kako bi se pružio odgovor na pojedine krize, osmišljeni su novi mehanizmi financiranja. Svaki smo put upozoravali da je potrebno zajamčiti djelotvorne mehanizme javne odgovornosti i revizija od samog početka.

Zadovoljstvo mi je potvrditi da se naša upozorenja uzimaju u obzir. Uspostavom jedinstvenog sanacijskog mehanizma Sudu je povjeren jasan mandat u pogledu revizije nad javnim sredstvima.

Međutim, postoji rizik od toga da mehanizmi financiranja općenito postanu prekomjerno fragmentirani, što bi moglo negativno utjecati na pitanje odgovornosti.

Uvaženi ministri,

srednjoročnim pregledom pruža se prilika za uspostavu **sasvim novog pristupa** financijskom upravljanju EU-om, za bolje korištenje sredstava radi pronalaska rješenja za nove izazove i za rješavanje dugogodišnjih problema koje sam istaknuo.

Mišljenja smo da EU mora bolje i brže ulagati svoja sredstva:

- donositelji odluka moraju zajamčiti bolju usklađenost ulaganja s promjenjivim prioritetima Unije,
- zakonodavci moraju pojednostavniti instrumente kako bi se njima ostvarivali bolji rezultati uz manji rizik za porezne obveznike, dok se
- odgovorni za upravljanje financijskim sredstvima moraju pobrinuti za to da se sredstva upotrebljavaju učinkovitije.

Sud je spreman doprinijeti međuinstitucijskom dijalogu u kontekstu srednjoročnog pregleda.

Na temelju našeg revizorskog iskustva naš doprinos planiramo zasnovati na onome što bismo mogli nazvati „tri stupa” kojima se građanima jamči europska dodana vrijednost:

- riječ je o postavljanju ciljeva,
- zatim mehanizmima njihova ostvarivanja,
- i na kraju, mehanizmima odgovornosti i revizije.

Poštovani predsjedniče, uvaženi ministri,

Revizorski sud u ova osobito teška vremena stoji uz Vijeće i druge europske institucije.

Obrana naše Unije i briga za dobrobit naših građana znatno će opteretiti naše zajedničke resurse.

Doprinositi najboljoj mogućoj uporabi tih resursa i dalje će biti glavna zadaća Europskog revizorskog suda.

Hvala vam na pozornosti.